

raznih malih pozoriščih ter imela pretrpeti mnogo neprilike in revščine. Slednjič je došla na Karlovo gledališče na Dunaju, kjer jo je čul vodja dvornega gledališča, Laube, in izpoznal v nji njen velik dramatični talent. Od tu je prišla v Berlin in prvič zaslovela in uživala obilo priznanje; od tod v Hamburg, a 7. junija 1861. gostovala je na dunajskem dvornem gledališču z največjim uspehom; z junijem 1862. je nastopila ondi svoj engagement. Od te dobe je bila prva heroina tega slavnega zavoda. — Zadnja leta pa je uže pogosto bolehal in le redkokedaj nastopila. Po dolgi in mučni bolezni preminula je kot ljubljenska dunajskega občinstva; pogreb in nekrologi so pričali o njeni veljavi — a dasi se mor-da v hipu zdi marsikomu neumevno, zabijo tudi Wolterco tekom časa.

Nečem naštevati mnogih ulog, v katerih se je odlikovala, mnogih proslav, katere je uživala; omenim le, da — kolikor sem se sam uveril — je bila izborna v velikih, klasičnih ulogah. Njena „Sappho“, katero je igrala s posebno ljubeznijo in si jo izbrala tudi v jubilejno predstavo ob 25letnici, je bila v istini dovršena. To Grillparzerjevo junakinjo je vrlo proučila in interpretovala, isto tako Goethejevo „Iphigenijo“, v katere kostumu se je dala pokopati. Značilno je, da se je odlikovala baš v teh iz grškega pesništva povzetih ulogah. Bila je v to uže nekako od narave predistinovana, ker je bila lepega grško-klasičnega obličja. — Velicastna je bila njena „Adelheid von Walldorf“ v Goethejevem „Goetz von Berlichingen“. To zapeljivo, nezvesto ženo igrala je mojsterski, a njeno smrt predočevala s tako izbornim obupom in strahom, da tega prizora nikdar ne zabim. Videl sem jo v marsikaki ulogi, a tako, kakor v tej, me nikjer ni uverila o svojem izvazrednem, občudovanju vrednem talentu.

V modernih igrar ni nastopala tolikokrat, tudi jaz sem jo ako se ne motim, videl le v jedni ali dveh; a tu mi — odkrito rečeno — ni ugajala. Največ je bilo temu krivo ono patetično, nenaravno deklamovanje, katero je prevzela v dialogu. V klasičnih delih, v njih dikciji in stihih, se nam zdi nekako opravičena, ker tu nam moderni naturalisti med igralci včasih celo pokvarijo utisek, ker nam s svojo dikcijo dokažejo nenaravnost pesniškega besedila in tako oslabé njegov utis, a v modernih delih nam zopet oni iz stare šole mnogo pokvarijo. Wolter je imela v repertoaru nad sto ulog najraznejših del. Poleg Francozinje Sare Bernhardt in Italijanke El. Duse je bila najznamenitejša igralka svoje dobe.

Mnogokteri Slovenci in Slovenke so jo videli in čuli, ako so bivali ali se mudili na Dunaju, da ne bo odveč, ako smo se je spomnili tudi v „Slovenki“.

Severin.

K lipi!

Že taje snegá se odeja,

Pod sapo pomladno kopni,

Že zvonček se prvi nam smeja,

Š krjanček nam prvi žgoli,

Potoček nam pesem prepeva

Skrivnostno z valovi šumlja!

In dalje in dalje hiteva

V neznane nam kraje sveta.

Pri gozdu tam lipa peresa

Že nova poganja sedaj,

Kaj so mi vsa druga drevesa,

Le k tebi želim si nazaj.

Pod senco sem tvojo že spala

Nekdaj kot neskrbni otrok.

In s cvetkami tam si igrala,

Lovila metulje okrog.

Pod senco sem Tvojo čutila.

Najprvič ljubezni sladkost,

Ves svet sem in njega ljubila,

Ki bil mi edina radost.

Na mojih tam prsih slonel je,

V njegove sem zrla oči,

Jaz njega, on mene umel je,

Saj srce za vse govori!

Pod lipo tam prvič čutila

Slovesa sem tugo bridko,

In grenke sem solze točila

Ko dal mi je zadnji poljub,

Skrivnostno je listje šumelo,

Ko dal mi je zadnji poljub,

Oj žalost je moja umelo,

Umel moj bedni obup.

In tamkaj me zopet objel je,

Po dolgém me stisnil na se!

In kakor nekda mi slonel je

Na prsih, mi gladil lasé.

A pesen, ki listje, šumelo,

Jo tvoje je, lipa tedaj,

To pesem je srce sprejelo,

Pa tamkaj doni še sedaj!

Zato me pa k lipici vleče,

Ki listje jej tajno šumi,

Ki priča mi blažene sreče —

In priča mi sladkih je dni!

Rožica.

Dr. Dežmanovi medicinski spisi.

Dr. Dežman je zaslužen pisatelj poljudnih spisov iz medicinične stroke. Namenjeno v prvi vrsti hrvatskemu ženstvu, uvažujući njegov velik pomen in upliv na zdravstveno stanje v družini, podajajo v prijetni obliki le taka poglavja, ki so obče zanimiva, a kljub temu zlasti v higijeničnem oziru velike važnosti. Tvarina je vsakdanja in priprosta, a vendar uprav pri nji se greši tolikrat in včasih s toliko nepremišljenostjo — kar se često kaznuje z mnogimi zlimi nasledki.

V hrvatskem léposlovnem listu: „Vienac“ je priob-